

AKATALPA

Aralık 2019 - Sayı 240

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Muharrem SÖNMEZ

DERGİYLE İLGİLİ BİR İKİ NOT

ADİSYON

Ramis DARA

sonra ödedim durmadan ödedim
durmayı ödedim beklemeyi
bir çiçeğe yanlış bakılmayı
gölgesine basmayı bir mezar taşının
meydanları ödedim kanlı bir parke taşını
zamana kaş kaldıranların trajik sonunu
kömürü ve yok olmayı
dünyayı ve ayrılmayı
geceye varmış olmanın kederini ödedim
bir çocukla uzak bakışmayı
bir kadına aşksız yaklaşmayı

ardından ödedim hep ödedim
pişmanlığımı ve ağırlığımı bir karar vermenin
çok yalnız bırakılmayı bir kalpte
ve düşmeyi elma ağacından
bir yaradan ödedim uzunluğunu
herkesin şair olduğu yerde
eksikliğini ödedim unutmak adlı kitaplarda

yine ödedim yeniden ödedim
adıma yazılmış bir evrakin yüzünü
camda taze bir soluğun bıraktığı gizemi
evlerin düzensiz sevinçlerini her daim
dönme hızını havada büyüyen yokluğun
balkon demirlerine yapışmasını fesleğenlerin
ayakta gitmesini madencilerin bomboş otobüste
sabah erken uyanmış bir çaresizlikte
günün ve neşenin yarılmasını
ikiye bölünmesini her şeyin
buna matematikle gülünmesini

aksatmadan ödedim ama ödedim
yeşil sesini bir dala yürüyen suyun
karıncaya basmadan geçmesini bulutların
bir demet maydanozun kesilmesindeki kokuyu
yağmurla kardeş oluşunu şemsiyelerle yalnızlığımın
kamaştığında karla kaplı bir güne bakışın
kumaşlarda gezinen o sert iktisadıyla terzilerin
değiştirilmesini ödedim yerimin
bir avuç gözyaşıyla...

Dergide iki ünlücük şair tartıştıyordu. Sonradan bilinmez nedenlerle kanka oldular, benimle de papazcık. Sonra ünlücüklerin biricigi dedi ki 'Ramis Dara polemigi çok seviyor, bizi kıskırtıyordu. Örneğin, benim yazım ulaşmıyca kadar dergiyi bekletiyor, ne zaman gelecek, diye soruyordu.' Diyorum ki, halk arasında söylenen 'günahımı alma' diye bir şey gerçek olsaydı, bütün günahlarımı almıştı bu şaircik. Şundan: Ben kimseden yazı istemediğim için dergiyi dolduramıyordum; bir yazı gelsin de o sayıyı yayımlayabileyim diye dokuz doğuruyordum. O da sanıyordu ki, ben o tartışmayı çok 'kazıyorum' ve hem de rakibinden tarafım, tartışma sürsün diye de alttan alta kendisini pışpışlıyorum.

Koyun can derindeydi, kasapsa et. Koyun bendim, kasap şaircik.

*

240: Tü tü tü....

12 ile 20'yi çarpalım lütfen!

Hesabımız zayıfsa 20'yi ikiye bölelim: 10.

12'yi 10 ile çarpalım: 12'nin sonuna sıfır ekleyelim: 120.

Sonra aynı işlemi bir daha yapalım.

İki 120'yi toplayalım: 240.

Bravo, bulduk!

Akatalpa bu kadar aydır çıkıyor!

O doğduğunda doğmayanlardan, dergide şiir ve yazı yayımlayanlar var bu gün.

O doğduğunda öğrenci olanlardan, emekliliği yaklaşanlar. Böyyük böyyük unvanlara ulaşanlar.

İzninizle 20 yılın sonunda iki küçük mizah anekdotu yazdım!

Ha, merak etmeyin bir 20 yıl daha çıkamayız: 90'lı yıllarda - daha AKP diye bir şey yokken!- *Yeni Biçem*'de 2023'ü telaffuz etmişim, 70. yaşımı kast ederek; belki o kadar.

Efendim, iyi okumalar!

...

Akatalpa'nın kayıpları Ali Özçelebi, Melih Elal, İhsan Üren, Ersin Erdem ve Bahri Çokkardeş'in değerli anılarına özlemle, saygıyla...

Döndü Açıkgoz, Gülçin Yağmur Akbulut, Hüseyin Alemdar, Gökhan Arslan, Sevil Avşar, Mehmet Şirin Aydemir, Mert Bakıcı, Zeynep Bulduk, Ramis Dara, Ahmet Şerif Doğan, Oresay Özgür Doğan, Hasan Efe, Barış Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Nihan Işiker, Nevzat Konşer, Fahrettin Koyuncu, Volkan Odabaş, Mine Ömer, Halit Özboyacı, H. Koray Özer, Ozan Öztepe, Hüseyin Peker, Mehmet Rayman, Muharrem Sönmez, Şerif Temurtaş, Toprak Tomurcuk, M. Utku Yeşilöz.

Sevil AVŞAR

Haydar Ergülen ücretli bir şiir atölyesi kurmuş, şiire fiyat biçmiş geçtiğimiz günlerde. Sosyal medyayı kullanmadığım için tepki verememişim. *Akatalpa*'nın Kasım sayısındaki Önder Birol Bıyık'ın düzeyli yazısıyla sürece müdahil olma gereği duydum. Haydar Ergülen olayında yer yerinden oynamış meğer.

Bu gürültü şairin toplumda hassasiyeti ile öncü olduğu bilgisinin kabul edilmemesinden çıkıyor. Sevgili Haydar Ergülen'e öncü olmak, çok büyük bir şair olmak yetmemiş mi ki Şiir Atölyesi açmaya soyunmuş. Bu durum kabilelerdeki şamanların, büyücülerin, ayrıksılığını düşünmemizi gerektiriyor. Ne kadar kutsaldır şaman; ne kadar dönüştürücüdür söyledikleri. Tarih öncesi zamanlardan kalma bu miras; şairin ve şiirin emperyalizmin alabildiğine şahlandığı iki binli yıllarda kutsal ve dokunulmaz olmasının gerekli olduğu gerçeği ile baş başa bırakıyor bizi.

Şiir her türlü otoriteyi ve hiyerarşiyi reddederken bu gün nasil olur da öğretilen bir iş (sanat değil) haline getirilebilir? Şiirin bir üst dil olması onun biricikliğini sağlar. Bu nedenle şiir öğretilen bir şey değildir. Reklamcılık öğretilen, öğrenilen bir iştir ama kapitalizmin emrine amade bir dili vardır. Kalabalığı (insanları değil) her çeşit giysiyi giyebileceğine, benzersiz olduğunu söylediği her gıdayla her içecekten mutlu olabileceğine; her türlü arabayla istediği yere gidebileceğine inandırabilir.

Reklamcılık kapitalizmin emrinde şefkatli bir anne rolü üstlenmiştir. Ama reklamcı bir öz anne değil, üvey annedir. Amacı çocuklarının karnını sevgi ile şefkatle doyurmak değil; yiyecek, içecek, giysi, araba vb. tüketim mallarının sınırsızca tüketilmesini sağlamaktır. Bu üvey anne sahte sevgisiyle insanların kalbini giydiremez. Keşke kapitalizm yeni doğmuş bir bebeğin içeceği sütü bile rekabet konusu etmese idi de biz de en zayıf şiirin bile anne sütü kadar temiz ve yumuşak duygular uyandırabileceğini söylemek zorunda kalmasaydık.

İzin verir umarım... İzniyle Önder Birol Bıyık'ın *Akatalpa*'daki yazısından alıntılar yapacağım: "Oysa şair de bir insan teki olarak bu toplumun bir parçası ve toplumsal fayda üreten" birisidir. "Konusunun şiir olması diğer sanatçılar gibi ona da özel bir saygınlık sağlar ancak o kadardır, daha fazlası değil". Şair bir meslek mensubu değil bir sanatçıdır. Toplumdan köşesine kurulacağı bir post talep etmemektedir. Sanatçıyla, sanat eseriyile para kazanılabileceği bilgisi, hayatın her alanına el atan sırtlanlar kadar vahşi kapitalistlere cesaret vermiştir. Şiiri de metalaştırabilecekleri, şiirin de bir mal haline getirilebileceği hezeyanlarına sebep olmuştur. Kaldı ki sanatın, sanat eserinin alınıp satılabilen bir mal haline getirilmesi kapitalizmin çocukluk hastalığıdır. Sanatın da paraya tahvil edilmesiyle çember tamamlanmıştır. İnsanların bu çemberin dışına nasıl çıkacaklarını düşünmemeleri için son olarak ekran icat edilmiştir. Şiirin Enformasyon Devrimi'yle ilişkisi başka bir yazının konusudur.

Babbage'la başlayan sürecin sonunda ilk bilgisayar icat edilmiş; en gelişmiş örneği üretildiğinde anlaşılacağı üzere savaşlarda kullanılacak bir buluş olarak tasarlanmıştır. Bilgisayarın atası olarak kabul edebileceğimiz Eniac tam bir yok edicidir.

Fabrikalarda Taylor Bandı'yla seri üretim biteli yıllar olmuş; Enformasyon Devrimi gerçekleştirilmiştir. Birbirinin

MEMLEKETİMDEN İSYAN MANZARALARI - LIII

ALEV i. Hemen her köşesinde göveren Anadolu'nun yorgun rengi. Alaz. Yalım. Şule. İskilip - Alaca arası... Pertek'in acı suyundan tırmanınca ağır ağır Pülümür'ün yurduna... inerken eteklerinden Eğin'in... Maraş daha kahraman olmadan... *Bkz. Sivas - Madımak maddeleri. Alev almak, Alev içmek, Alev tutmak, Alev küremek // bir alev çıktı kavından, küle erdi biçare can. Alev-gir: Alevlenmiş, Alev-riz: Alev saçan, Alev-çile: Cümlealev.*

aynısı olan malların üretimi için artık bilgisayar ve bunun gibi son derecede gelişmiş makinelerle son hızla seri üretim yapılmaktadır. Muazzam bir tüketim talebi yaratılmıştır. Çark böyle dönerken bırakın da şiir ve şair biricik kalsın.

Birbirinin aynısı duygular, hassasiyetler, semboller; şiir yazmak için gerekli bütün değerler sistemli bir şekilde üretildiği için ancak birbirinin aynısı şaircikler yaratılabilir atölyelerde. Her öğreticinin kutsal inancı, siyasal inancı vb. faktörler devreye girince bir şairin on öğrencisi olduğunu varsayarsak; aynı şeyleri söyleyen on şiir ve on şair ile baş başa kalabiliriz.

Gerçek şiir her türlü maddi ilişkiden bağımsız olduğu için insanların sığınabileceği, güvenebileceği son kaledir. Şairin ilk çağlarda olduğu gibi bu gün de kutsal kabul görmesini beklemek en doğal hakkımızdır. Geçmişte bir şaman doğanın korkutucu kuvvetine karşı kabilesinin can sağlığını, ruh sağlığını korumuş; katharsis ihtiyacını karşılamıştır. Günümüzde şair ve şiir toplumun ruh sağlığını sağlayabilir; büyük kuşatma altındaki hayatlara nefes alma imkânı verebilir.

Bakir doğanın bakir, saf şiddetinin yerini akıl erdiremeyeceğimiz kadar vicdansız emperyalistlerin iğrenç kuvveti almıştır. Evet! Şiir pazara sürülecek bir nesne bir mal değil. Dolayısıyla seri üretiminin yapılması da gerekmektedir. Bu nedenle ürettiği ürün son derecede öznal ve değerli olduğu için kapitalizmin argümanları ile değerlendirilemez şair!... Haydar Ergülen o kadar şanslı bir insandır ki hem kalbimizi titreten dizeler kaleme alabilmiş, hem de reklamcılık gibi gelir getirecek bir mesleğe sahip olabilmiştir.

Haydar Ergülen'in şiir macerasını, denemelerini, köşe yazılarını, kitaplarını yıllarca heyecanla takip etmiş bir okurum. Acizane birkaç dize yazmaya da cüret etmiş biri olarak gönlümdeki Haydar Ergülen'in anlık bir yanılgı ile bu işe bulaştığına ve kısa zamanda şiirin bir nesne olmadığını en iyi bilen şairlerden biri olarak mesleğinden para kazanmayı tercih edeceğine inanıyorum. Ayrıca meselesinin şiir üzerinden rant sağlamak olmadığını; birilerine tahmin edemeyeceğimiz bir mesaj vermek için böyle davrandığını düşünüyorum.

Şiir kapitalist pazara sürülebilir bir 'Şey' değildir. Kullanım ve değişim değeri taşımaz. Olsa olsa insanları değiştiren dönüştüren bir değeri vardır.

Her şey alınıp satılabilir ama şiir... Asla!!!

Oresay Özgür DOĞAN

EVCİL HAYVAN MANZARALARI

/açılmış kapanlar gece yeline

I
kanatlanınca dalgınlığının ucuna
uzdilli güvercin
şarkı söylüyor alazlı sokağa
iliğinde ölü kırlangıç ölü köpek ölü leopar

II
seyredip semenderin alaycı çölünü
oturuyor elma bahçesine kalp sancılılarıyla
karışıyor serin suda biriken çamura
emilen fisiltılarla baygın

III
yükünde alerjiler yas notları
kokusuna kıvrılan
sürüklüyor safralarını
ölü atmacalarla süslenmiş
gelincikli arayışlara
alın yazıları okuyor
balçığa hayran kemirdiklerine
kabarıyor takınaklarına
tarla kuşları ve bülbüller

IV
taze bir öfkeyle gülümsüyor
örümcek ağına yakalanmış ölü sırtlana
deftere ev yangını kızıl bir akşam vakti
yazılan, parçalanamayan kasvet
bükerek imgeyi çağırıyor diline
ölü taylorı yoğuran rüzgârı
ulaşmak için sürgün denizin tadına

V
aç kurtlar saldırıyor sessizliğe
uluyan saf bir hüznle

Fahrettin KOYUNCU

ÜÇLEME

Memleket uyuyor
Sen susuyorsun
Olmaz

Memleket yanıyor
Sen yazıyorsun
Olmaz

Memleket gidiyor
Sen bakıyorsun
Olmaz

Memleket sensin
Uyuma, yanma, ölme.

Gökhan ARSLAN

SONBAHAR KİTABI

son günlerde çok sık kitap kaybediyorum
emin değilim ama sebebi sonbahar olabilir

eskiden sonbaharın yapraklara özgü bir şey olduğunu
düşünürdüm
artık daha çok insanlara yakıştırıyorum onu
insanlar rüzgârda yapraklardan daha hızlı sallanıp
toprağa daha çabuk karışıyorlar
ve bu ağaçların umurunda olmuyor

bütün yıl dört gözle sonbahar gelsin diye bekliyoruz
beklerken sararıyoruz, kırılıyoruz, ufalıyoruz
bir kitabın arasına girmiyoruz belki
ama kitaplar bizim aramıza giriyor
hayatın kitaplardaki gibi olmadığını görünce üzülüyoruz

bugüne kadar hiç sonbahar kitabı okumamıştık, diyor
evini kiraya veren göçmen kuşlar
başımın üstünden bulut halinde geçerken
eğilip suya silkeliyorum sayfada yazılanları

geçen yıl bu zamanlardı
bir karabiber ağacının altında ülkü tamer şiirleri okumuştuk
denizin içinde teknesini onaran balıkçıya
şimdi yine aynı yer, balıkçı da yok tamer de
şiir okumak yerine yapraklarla konuşuyorum
ve kızmıyorum yapraklar benimle konuşmuyor diye

ilk önce insanları sarartıyor sonbahar, yaprakları en son
arada kitaplar, mektuplar, terk edilmiş lunaparklar var
bir tekne yanaşıyor kıyıya, bir tekne uzaklaşıyor kıyından
gençleşiyor kuyruğunu bırakan kertenkele
yine de gelenle giden eşit olmuyor hiçbir zaman

artık bu kitabı kapattım, vedalaştım ağaçlarla
hikâyeyi kuşlar yedi, yaprakları böcekler
dünyanın bizden önceki sahiplerinden öğrendim
insanın unuttuğu her anıyla eksildiğini
yürüdüm denize, yeni bir zamana başladım

keşke her şeyi göze alıp bir kez öpseydim seni
en azından hayat boyu bir daha konuşmazdım

Zeynep BULDUK

ORTODONDİST

Bir ortodonti uzmanının röntgen filminden anladım
Geçmişimin halen peşimden geldiğini
Ext. ext. ext. hep aynı ağrıyan kaygılar

Eklemleri esnek oyuncaklarını kızımın
Hevesini almıştır diye çöpe atarken
Yakalandığımda anladım
Yaş aldıkça ana babama benzediğimi

Bağ mı, anı mı, intikam mı adı neyse
Kopamadığımız şeyler kadarmışız
Geriden gele gele şimdi anladım
Genlerinize güveniniz.

CÖNTÜRK'TEN NELER ÖĞRENDİK?

Hüseyin PEKER

Bugünlerde Hüseyin Cöntürk, yeniden anılır oldu. Daha doğrusu her an hatırlarda, fakat gündeme taşınması sık aralıklarla yeniden oluyor.

Natama dergisi Ekim aralık s: 24'te Ahmet İnam, Cöntürk'e ayrılan uzunca bölümdeki yazısında şöyle diyor:

'Cöntürk, elbette güç odaklarının uzağında durdu. Dışındaki genişliği değil, içindeki genişliği doldurmaya çalıştı. Ödün vermedi. Arayışında, yaşayışında, kimseye kendini beğendirmeye çalışmadı. Kitaplarının yeni baskılarına izin vermedi. Yaşantılarında yeniyi, canlıyı aramaya çalıştı. Kabuğuna çekilip yalnız bir insan olmadı. Parıltılı insanlar keşfetti çevresinde. Birlikte edebiyatta ufuk açabilecek, duyarlı gençlerle yaşantı deneyimleri yapmaya çalıştı.'

Bu sözlerinin içinde her şey var Ahmet İnam'ın. Buradan eleştirimizde son duruma geçeceğim ama, önce H. Cöntürk'ün kış 1967 s: 13'te *Yordam* dergisinde yazdığı başyazıdaki satırları anarak günümüze yaklaşma yapmanın daha doğru olduğunu düşünüyorum:

'İkinci yeni tipi şiirler, Kafka'vari denebilecek öyküler, yarı kapalı, ya da 'amaçsız' görünen her türlü deneysel ürünler, yarımızın edebiyat ürünleri işte onlar olacaktır: bugünkü kaynaklar bizi oraya götürmektedir... Fazla aldırış etmiyorum 'geriye dönük' zevklere bugün. Onlar ne kadar çoğalsalar da bir gün yenileceklerdir... Bugünün kuşağı, kendinin yaratacağı ürünlere eleştirel olarak da sahip çıkmanın yollarını, başka bir deyişle yapıtına uygun eleştirme yöntemlerini geliştirmeye zorunludur.... Bir kuşak var yetişen, biliyor, seziyor eleştirmenin önemini.'

Günümüzde durum nedir? Hâlâ Cöntürk'ün umut duyduğu gençler ortada. Hâlâ yazılan yapıtlara ışık saçan bir genç orduyu yazıp duruyor, gelişip saçaklanıyor. Ama bunun yanı sıra eleştirimizin durumu içler acısı. Gençler yapıt geliştirmelerini sağladıkları kadar, eleştiriye değer vermiyorlar. Tek tük yetişen eleştirmen ağbilerinin sayıları gün be gün azalmış durumda. Kimi bir yayınevi editörü olmuş, edebiyatın güncel sıcaklığından uzak kalmış. Zaten yayınevleri de farklı hesaplara girmişler. Dergi çıkarıp edebiyatın güncel akışını destekleyip yeni çözümler üreteceklerine, çok satanı ünlü yazar ilan edip, gençleri ortaya çıkarma sevdasını bir yana itmişler. Biraz da ekonomik gidişat, ve para kazanma, yaşamı yürütme derdi; edebiyata tümden zarar vermiş, gençlerin irili ufaklı bu kadar ortallarda dolanmalarına karşın, sahiplenecek bir kurumları yok; dergileri dağılmış, aradaki yaş farkları büyümüş; bu fark da ayrı sorunlar getirmiş. Bugün *Akatalpa*'da yazan gençler de; eleştirmeyi bırakan ve uğraşan ağbileriyle bir yaş farkı sıkıntısı yaşıyorlar. Beğeniler bir ölçüde tutmuyor, onların gelişmeleri çizgi olarak ayrılır hale gelmiş. Bunun nedeni elbet çağın yürüyüşündeki ve getirdiği açıklar. Dedim ya eleştiriden uzaklaşan uzaklaşana. Güncelin sıcaklığından neden bu kadar uzaklaştı eleştirmenler? Bir zaman yıl değerlendirmeleri, dergi yazıları, kitap eleştirileri bu kadar önem kazanmışken, bu sıcaklık kaybettiğimiz ağbilerle, kaybolan boşluğu yenilerle niye dolduramadı?

Kısaca edebiyatçıyı kıran nedir? Orhan Kahyaoglu yaşlandı da mı yazmıyor? Ramis Dara nerelerde? Enis Batur'un *'Aciz Çağ, Faltaşları'*nda ayırdığı kadar zamanı kalmadı mı güncele dokunmaya? Ya Güven Turan.. Yerinde durmuyor yıllar, ama bir soğukluk varsa, bunun kaynağı ne? Veysel Çolak geçmişte *E* dergisinde yıllık hazırlar, ortalığa çeşitli boyutta enerji saçardı, hani şimdi? Baki Ayhan, Tuğrul Tanyol'dan yüksek sesler yok, Orhan Koçak o güzel dil yaratımıyla dikkat

çekmişken, Ayhan Geçkin'in romanından başlıyor, Turgut Uyar'ın, Komet'i beğenmenin şiirsel çizelgesinde oyalanıyor. Yeni edebiyatı sahiplenen bir yanı yok. *'Kopuk Zincir'* var ya diyeceksiniz.. Ötesi gelmedi. Orada saatler durdu. Doğan Hızlan yer yer konser ve müzik beğenileri arasında edebiyat da yürütüyor. Bazı ödülleri haber veriyor, değerlendiriyor. Konur Ertop'tan hâlâ ses yok. Şeref Bilsel güncelden ve gençlerden uzak durmadığını tetikte duruşuyla hissettiriyor. Haydar Ergülen, Abdülkadir Budak da öyle.. Gençlerin çıkışını her zaman ilgiyle izliyor ve bekliyoruz, ama onlardan da eleştiriye bir yaklaşım yok, varsa da eser gibi. Beytullah Kılıç, Mustafa Dursun, Hakan Unutmaz gibi eleştiriyle yapıtı atbaşı götürülenler varsa da, sanki ana amaç eleştiride yükselme yönünde görülüyor.

Tüm bu soruların yanıtını gene Hüseyin Cöntürk'ün *Yordam* s: 14 Bahar 1967 sayıdaki başyazıdan alacağım: *'Burada genç kuşağa iş düşüyor; gerekli örgütlenmeyi onlar yapacak. Karışıklığı önleyecek. hiç değilse azaltacaktır. Edebiyat herkes çalışsa da 'koalisyon' döneminde olsa da, bir lideri vardır, lideri olacaktır onun. Lider 'edebiyatın şaşmaz sahibi' olan genç kuşaktır, genç kuşaklardır. Günün yazarının ilk yapacağı işlerden birisi bence, kendinden önce gelmiş ve bugün de yazan yazarların hangi tip çalışmalarında yararlı olduklarını belirtmek, onlardan hangi tip çalışmalar beklediklerini açıklamaktır. Onlara karışacak değillerdir, ama bir 'baskı grubu' olarak aralıksız onların işleriyle ilgilenecek, onları 'en verimli yola' sokmaya çalışacaklardır.'*

Hüseyin Cöntürk'teki taşların neresini kaldırırsa gençler; kendilerine yön verecek ipuçlarını bulacaklardır. Cöntürk'ün yeni gözlerle yeniden okunmasında, anlaşılmasında yarar var.

Mustafa Eroğlu uzun yıllardır aramızda. Şiirindeki atak imgeler, cesur görüntü buluşmaları ile dikkat çeken, ama bir türlü de bir yerlere koyamadığımız bir şair. Kendi de sıkıntılı belki bu yüzden, Son kitabı *'Korku Madalyası'* (Artshop yayın, 2019) özgeçmiş bölümünde altı şiir kitabı, iki romanı var deyip geçiyor. Yazarken öyle değil oysa. Bütünleşmelerinde ve şiir araştırmalarında beklenmedik buluşlar egemen. Sanki bir yere varmayı bekleyen bir şiir kahramanı gibi. *'Bir yalana borçlandırın sinirli'* tarifi sanki kendini işaret ediyor. *'çok elverişli akşam', 'içimdeki mezarla bir horozun erken kehaneti arasında'* diye şiirine dokuduğu aralıklar hayli elverişli alanlar. Huzursuz hikâyeler anlattığını yineliyor. Mahcup hastalıklarını hatırlatıyor. Bir papağanın şımarık taklidini anlatıyorsa, her yolculuk uzak bir sızıdır onun şiir yolunda.

Çok yere erişen bir modern şiir Eroğlu'nunki. Neden üst sıralara erişemediği de kendi yaşam tarzıyla ilişkili. Kendi dünyasına göçebe biri..

Cem Savran'ın yaşam profiline bakacak olursak, hayli ilgi çeken çizgilerle dolu. Bir kez Kadırlı doğumlu olması Yaşar Kemal'in toprağını çağırıyor bize. Anavarza'ya bakan bir ovanın dağ yamacında, Toroslara sırtına almış bir ilçe. Bir ucuyla Osmaniye'de Amanos dağlarına göz kırpan, bir yakasıyla Yılanlı kaleyi gözetleyen bir çerçeve.

İkincisi Rus Dili edebiyatı eğitimi görmesi, Puşkin ve Yesenin'den şiirler çevirmesi. *Promete* dergisini çıkarması, *Kül* dergisi'ne (Bilal Kolbükten'in kulakları çınlasın) destek vermesi ve yönetiminde bulunması. Romana heveslenmeye başlamasına karşın iki şiir kitabı bulunması.

Şiirlerinde yer alan imgeler de farklılıklar gösteriyor usuldan. Panterle ifade ettiği, ceylanla avına yol gösterdiği yaşam alışkanlıkları. Gece kapı çalınca ortaya kendinden beliren, onlarca benzer ışık.

Cem Savran'ın Yazılı Kağıt 2019 basımı *'Metal Kelebek'* yapıtında beliren; hayli tanıdık, oturmuş bir sesin ve enerjinin varlığı. Küreye küreye boşalttığı toprağın bir yakasına kendi dahil yerleştirecek kimsesi yok.

'Unutulmayı çoktan hak etmiş birini' tarif eder gibi. 'sen sen olarak geçtin gittin önümden' diye tarif edilen bir serin hava. İçinde konuşan iki kişiyi buluşturan bir zengin düşünce evreni. Kan ter içinde kalınan, yenişemeyen bir hayat serüveni. 'nehrin kıyısında, kamuşlukta onu gördüm, gençliğimi' diye kendisiyle sırlıslık olan birini görürüz Cem Savran'ın şiirleriyle karşımızda. Oraya buraya kıvrılmadan kendi etrafında dönen bir iç hareket betimleniyor 'Metal Kelebek'te. Meraklısı için. İlgi duyan için iyi bir şair Savran. Dizlerini ovan, dönerken zorlanan, yaşlanmaya karşı düşünerek savaş veren, kuşlara kırıntılar vererek içlenen bir Toros kaplanı. Ben bu *Metal Kelebek*'i sevdim.

Doğum tarihini saklamadan özgeçmişine ekleyen kadın şair (az bulunur) **Sevil Avşar**, 'Boşlukta Nakış' adlı seçme şiirler kitabını Artshop yayımlarından 2019 yılında çıkardı.

Eski yeni şiir ayrımı yapmadan, bildiği, edindiği şiir bilgisi ve becerisi üzerinden, doğal yeteneğin koştuğu yerden yazıyor şiirini. Önce düşünel derdi var, yoğunluk sorunu var şairin. İlle koyu konulardan söz etmek düşüncesinde. 'Hâlâ içinde mi o küçücük ürkek kız' dizesini iyice düşünmek gerek Sevil Avşar'ın. Öncelikle kadınlardaki hassas, incelikli tavırdan doğan bir yapının kolaçan edildiğine tanığız. 'küçücük, ürkek' deyişi ile geçmişi sorgulama arasında küçücük bir ayırım bile düşünülemez. 'Bazen gözlerinden kuşlar uçuran kadın', 'Kimsesiz bir kız oturmasın bakışlarıma' (s: 28) 'Bir günlüğüne korsan olsun çocukluğumuz' (s: 40) dizelerinde de aynı hesabın büyüklükle kıyaslandığına tanık'ız. İşin ucu kadın duyarlığı temelli bir yapıdır. 'Yeniden baktıyorum yakın gözlüklerimle' deyişinde, tıpkı özgeçmişine yaşını eklemekte gösterdiği cesaret gibi, yakın gözlükler gibi ileri yaşlarda başvurulmuş bir yardımcıının hatırlatılması konusu, şairdeki dürüstlüğün bir diğer tanımlaması.

Avşar süzülüş bir düşünce dünyasından geçirdiği yaşam ibretliklerini, hesabı ortaya dökülmüş bir elekten süzüp geçirip, yeniden tartışılmaya tabi tutuyor. Her sözünde; düşünce imbiğinden geçirilip tartılmış düşünel yumaklarla karşı karşıyayız:

'Ekranda daha fazla cinnet bekliyor halk'

'Devletin tozlu arşivlerinin tozunu bile almadan'

'İsyanım itirazımdır, bu şehirde yenildim' (s: 52)

Sevil Avşar toplumsal sıkıntıları, bireysel açmazlarla birleştirdiği açık sözlü buluşmalara dönüştürmüş. Korkmadan yazılmış, bir kadın söylenceleri bunlar. Ama kadın olduğu sadece fiilde hatırlatılan, önce insan fikrinden yola çıkılan buluşmalar. Toplu halde seçildiği de iyi olmuş.

Bir de çeviri kitaptan söz edelim. Çağdaş İran şiiri denilince akla ilk gelen NimaYusiç, Ahmed Şamlu, Furuğ Ferruhzad'la birlikte İran'ın en önemli şairi **Sohrap Sepehri**'dir kanımca. 1980'de kaybettiğimiz ünlü şair Sepehri, mutlak okunmalı ve hissedilmelidir. Her şair için kullanılması gereken bir kelime bu. Şair okunduğu kadar iliklere kadar duyulması gereken bir buğudur. İnsanda gezinmesi, onun sevilmesi ile eşdeğerdedir. Daha önce Ayrıntı yayımlarından çıkan sekiz kitaplık şiirlerinden oluşmuş toplu şiirleri kadar bugünlerde elimize Okan Alay çevirisiyle geçen, (İsık yayımları 2018, *Rengin Ölümü* ve *Yolcu*) kitabı, hem ressam hem şair olduğu bilinen duyarlı insanı; farklı, modern İran şiir çehresi yaratmasıyla da hatırlatmaktadır. 'Suyun Ayak Sesi' onun unutamadığım yapıtı.

'Sarsılırsa bu gece dayanağım

Tutunmalıyım duvara

Gecenin nefesleriyle bağım var

Paslandı artık hikâyem' "Rengin Ölümü'nden" (s.54)

S. Sepehri, uzun yolculuklar çerçevesinde anlattığı, görüntü, ışık, gölge sarmalında anlattığı gezgin-ressam duyarlıklı yapıtlarında, dünyanın eşsiz çözümlemelerine ışık tutmuş, başlangıçta İran'da da çok eleştirilmiş. Uzakdoğu gizemciliğiyle, tasavvufun sentezini şiirinden esirgemez, hep

modern çerçevede çekinmeden sunar ve amacından uzaklaşmaz: bir şiir büyüü okurun her an yakasındadır.

'Aşık hep yalnızdır

Saniyelerin kırılğan elindedir aşığın parmakları

Ve o saniyeler bağışlar suya

Dünyanın en iyi kitabını

Ve iyi bilirler

Hiçbir balık asla

Çözemedi ırmağın bin bir düğümünü' (s: 88)

Sohrap Sepehri okumak bir zenginlik kanımca.

Erkut Tokman'ın çıkan beşinci kitabında değişen çok şey var. Ama değiştiremediği şey gene ortada:

'Tutunduğumuz bağlar çözülmüştü

Işık kaybolmuştu

Bir kelime atomlarına bölünmüştü'

Son şiir kitabı deneysel türü formlara uğramış, her türlü yenilikten parçalar almış, bu konuda yorucu hale bile gelmiş, birçok yönüyle zengin de bir şiir kitabı. 2019 Ve yayınevi etiketli 'Lupoc'tan söz ediyorum. Üstteki üç dize kitabın girişinden alınmış. E. Tokman, deney yapıyor yapmasına da, eskiden beri iliklerine işlemiş anlatım biçiminden vazgeçmiyor. Üstte ne göreceksiniz? Konuşur veya düzyazı gibi yazılan, şiirsel araştırmalara ödün vermeyen bir biçim. Yürüten bir söylem: önu, arkası yok. Değiştirim yapacaksın, ya da deneysel uğurda bazı kalıpları yıkacaksın, önce şiirde kelimenin birbirine tutunma halini yıkacaksın. O sarsıntı kelimeler arasında şair yürürken kendini belli edecek. Düzyazı kalıplarını tamamen yıkmaya duvarıdır şiirin alanı. Hele ki böyle deneye tutunan, yüklenen bir şiir dosyasında. Bence Erkut Tokman yenilik edasına buradan başlamalı. Şunu demek istiyorum; her kitabında bir öteye denemelere sarılan bir yerde buluyoruz Tokman'ı. Bunun çoğunu Bükreş'te, Milano'da ve yurtdışında çoğunlukla bulunduğu zamanların görgüsünden, ayrıca Batı ülke şairleriyle dirsek temasından alıyor Yani Tokman Batı şiiriyle iç içe büyümüş ve şiirini de şiir geleneğimizin dışına taşıyıp, oralarda büyümeye kararlı biri. Kısaca şiirinin çeviri şiir gibi yeniliklerle örülü anılması da bundan. Kötü mü bu? Hayır. Ama şiirsel yenilik katmanlarına düzyazıdan edindiği üslup ve söz yönetme kaygısını da içinde taşımaması bekliyoruz. Şu üstteki üç dizedeki gibi sözcüklerin pek de düzyazı mantığıyla sıralanmayı aşmasını beklemekteyiz.

Elbet bu kadar aşırı uçlarda gezinen; harfler, kelimeler karmaşası Türk şiiri için bir yenilik araştırmasıdır. Ama duygu, his ve benzer şiirsel edimlerin yokolmasına bunca ısrara edilirse, ortaya biçimden yaratılmış bir buğu kalır. *Lupoc*'u sevmeme karşın bu kaygıyı yaşadım.

'Sokak meydan şehir ülke he ze yoğ

Çık çık-çık ortaya çık-cikcik' (*Lupoc* s:25)

Erkut Tokman' a 'bundan da ötesi var mı?' dediyecek bir yapıtı *Lupoc*. Aşmış da aşmış, boyundan da yukarı.

Osman Serhat Erkekli'nin son çıkan kitabı '*İlk Şiirler*' Klaros yayını 2019 etiketli. Sözün pür halde düşünüldüğü, tüm posadan arıtıldığı 1971 imalatı, defterde kalmış ilk düşünceler, biraz da gençlik, usanmamış hali şairin. 'oturup iskele babasına / düşündük / karşı kıyı Anadolu / düşündük' Bir an Sabahattin Kudret Aksal'ın o pür, düşünce yüklü ipince şiirlerini hatırlattı bana.

'Bir damla kan / çarşafıta / sızmış olacak / Bir başka / Bakıyor / Beyazlar giyinmiş doktor / Ölümüm yaklaşmış olacak' (s: 29) Sözün yalın hali. Düşüncenin karamsarlık süzgecinden geçirilmiş, aklara boyanmış gösterisi. Eline sağlık Osman Serhat. Gençliğin bugüne bir basamak sanki.

Volkan ODABAŞ

MEKTUP MEZARLIĞI

Şairin şiir evrenini açığa çıkartan metinler arasında, şiir dışında yazdığı diğer türler de oldukça önemlidir. Yaşadığı dönemin koşulları, içinde bulunduğu ruh hali, var oluşunun izleri, bireysel ve toplumsal yaşamındaki izler...bütün bunları şiirin gölgesinde düzyazılarında da açık eder şair. Edebiyat tarihimize önemli bir yeri olan yazınsal mektuplar bu bağlamda ilgili okurların, araştırmacıların dikkatini üzerine çeker.

Ece Ayhan'ın 1928-1984 yılları arasında şair Akif Kurtuluş'a yazdığı mektuplar ilk baskısından sonra 160. Kilometre Yayınları tarafından tekrar yayımlandı. Eren Barış'ın yayına hazırladığı kitapta, Akif Kurtuluş'la bu kitap için yapılan bir de söyleşi yer alıyor. Ece Ayhan; 18 Mart 1982 tarihli ilk mektubundan, 13 Ağustos 1982 tarihli son mektubuna kadar on dokuz mektup yollamış Akif Kurtuluş'a.

Ece Ayhan gibi kült bir şairin ne yazdığı elbette çok önemlidir. Türk şiirinin kırılma noktası sayılan II. Yeni'nin öncü şairleri arasında yer alan Ece Ayhan, sivri dilli tavrını mektuplarında da gösteriyor. Toplumla uzlaşmaz bir şair olarak, "kötülük toplumu" diye nitelendirdiği Türk toplumunu "etik"çi Ece Ayhan'ın gözünden tekrar düşünüyor. 5 Ekim 1982 tarihli mektubunda Ece Ayhan şunları yazmaktadır: "Zaten aykırı, çok büyük çoğunluğa aykırı düşünceler taşıyordum. Ayırık dal bile diyebiliyorlardı. Sapkın sayılabilecek düşüncelerim var; hatta ileri giderek ben bu topluma bir insan toplumu değilim diyorum." Düşüncelerini sonuna kadar da savunacağını da mektubuna ekliyor şair.

Ece Ayhan, büyük bir şair olarak yaptıklarının farkındadır. Kendini bu anlamda var kılmak için çabalar. Ancak mektuplarının çoğu yerinde yazar ve şair dostlarından şikâyetçidir. Onları da toplumdan farklı düşünmez. "Yaratıklar" dediği şair ve yazarların genelde de sanatçıların yüzüne tükürür adeta. Küçük çıkarlar uğruna rahatlıkla bir insanı harcayabildiklerini dile getirir. Kendi şiir tarihi üzerinden bazı örnekler verir. İstanbul, Ankara gibi merkezlerde yaşanan ikili ilişkileri eleştirir. Yazın de dergicilik dünyasında iştikler, gördükleri Ece Ayhan'ı bu anlamda çok üzer. Bodrum'da, Gümüşlük'te bir nevi inzivaya çekilir, okur, yazar, düşünür, yaşamaya çalışır. Çok Eski Adıyladır, 1982'de Adam Yayınları'ndan çıkan şiir kitabının yayımlanma öyküsünü de bu mektuplarda okuruz. Parasızlığından dem vurarak, üzerinde çalıştığı yeni şiir dosyasının maddi gelirinden, telifinden sonra rahatlayacağını umar. Bu anlamda çok yalnız bir şairidir Ece Ayhan. Bilinçli bir tercih olmasının yanı sıra çevresindeki insanlar tarafından da yalnızlığa itilmiştir. Mektuplarında zaman zaman sezdirir bunu.

Örneğin 6 Eylül 1982 tarihli mektubuna şunlar yazar Ece Ayhan: "Öylesine bir yalnızlık içindeyim ki, canımı sıkıyor ama bilmiyorum, yazdıklarına üç-beş gencin dışında eski arkadaşlardan pek ilgi gösteren yok, gelen mektuplar iyice azaldı...Doğrusu ya meğer şiir çevresi ne denli küçükmüş, hele benim şiir çevrem iyice küçük." Yazdıklarının ilgi görmemesinden sık sık şikâyet eder Ece Ayhan. Şiir dünyasını, sanatçı tayfasını burada kötüler.

Taşradan yazılan şiiri takip eder Ece Ayhan. Akif Kurtuluş'a Abdülkadir Budak, Hamdi Topçu, Haydar Ergülen, İzzet Yaşar, Ahmet Erhan, Nilgin Marmara'yı sorar sık sık. Öyle ki Ece Ayhan'la o dönemde iletişimde olan birkaç isimden biridir bu şairler. Dönemin dergilerine ulaşamaz parasızlıktan. Öyle ki kâğıda ulaşmada bile zorlandığını yazacaktır şair. Gösteri,

Bir gün açıp okursun yarım kalan mektupları
Beş vakit duadan biriken sevap gibi tutarsın
elinde
Masada tek bir tabak alışırsın unutulmaya
En çok da perdeleri kapalı odaya
Mavisini çizdiğin gökten düşer kalbine ilk
kar

Ne güzel huzur dersin belki gelen günü gördükçe
Sokulursun yazdan kalma hayalle yabancı dudağa
Kandan aşkları gölgeler camdaki perde
Unutma iki kalp arasında
Kaç karanlık giyindin bilemezsin

Bir yolu yarılırsın her şeyin sonuna varırken
Yürüdükçe kaçasın gelir içindeki yaralardan
Hangi aşk güzelleştirir sana yakışan gülmeyi
Ağlamayı bilirsen incinmezsin korkma
En sonunda o yola benzersin

Ben acımı sevdami kaldırdım ortalık yerden
Ne kadar üflersen üfle elindeki kül benim
Derin bir kuyuyu andırır o sevdiğin şehir
Suları çekilir sen kendinden taşındığın saatlerde
Mektup mezarlıkları ölü bakışlar çıkar karşına

Biliyorum sen ordasın
Adı konulmamış çocuk gibi kimsesiz ve ihtiyar
Hiçbir kuş ötmez dallarında

Konuşmadım
Hiç konuşmadım seninle günebakan olduğumuzu
Kızıl saçlarımı kestim bir zemheride
Evvel zamanların masalıyım
Sen Yunan Tanrısı Zeus
Ben Hera gibi Olimpos Dağı'nda

Yazko Edebiyat'ta çıkan kimi şairler ve şiirlerini beğendiğini yazar.

Ece Ayhan'ın şiirleri kadar defterleri, notları, günlükleri, mektupları kısaca ne yazarsa yazsın edebiyat tarihimize açısından kurduğu her cümle, söylediği her söz ayrıca kıymetlidir. Kardeşim Akif'teki mektuplarla birlikte okunduğunda, Ece Ayhan şiiri daha iyi anlaşılacaktır sanırım. Şiirde ne yapmak istediği, neyi hedeflediği, nasıl bir şiirin peşinde olduğu, anlatım olanakları, devleti tarih ve tabiatla birlikte okuma isteği de görülecektir. "Şair, şiir yazmak zorunda değil," diyen Ece Ayhan'ın her türlü iktidar'la hesaplaşma gayreti yine mektuplarında açığa çıkmaktadır.

Büyük bir şair olarak, bütün mülksüzlerin sesi olarak eleştirdiği bu topluma bağırma, sövmeye hala devam ediyor şiirimizin karışın şair Ece'si: "Şiirimiz mor külhanidir abiler!"

(*) Ece Ayhan, *Kardeşim Akif*, 160. Kilometre, İstanbul, Haziran 2019.

Barış ERDOĞAN

ON BİR KİMSESİZ DİZE

.
bana ıssız yerlerde rastlama, sarılırim
. medeni hali tepeden turnağa şarap kırmızısı
. iki kahve bir şiir lütfen, sadesinden
. vakitsiz kime meyletsek gönü sol fa sol
. o gider, sonra bütün odalar kıymık
. bir eski perşembedir yüzünün deseni
. buralarda tuz gölü vardı, kim kuruttu
. saçların bir uçtan bir uca kuşkonmaz
. uzun cümleler kuruyorsun, gelemem
. ülkemin ruh hali: aganta burina burinata
. biz vakti nefesle yoğurduk, katılaştı

Mehmet RAYMAN

YOKLAMA

yoklama defterini
her sabah açıyor sabah güneşi
önce dağlardan başlıyor yoklama
kapıdan pencereden yoksun
bütün varlıklar göz kırıyor ona

ağaçların yaprakları parlıyor
yere düşenlerin sıcaklığı duydum
bir kürek toprak atmadım üzerine
aykırı geceden seslendim gök denize
ırgat eliyle dokundum soğuk demire

saçlarıma sürüyorum
siyim siyim yağın yağmur suyunu
kır atların yelesi geliyor elime
uzakların nalı mihı çok pahalı
boşa kamçı sallamışım gençliğime
el işi dersinden dokuz aldım
okuduğum romanlara yaslandım
o zaman rastladım cahit ırgat'a

ucun ucun büyüttüğüm memelere
hiç dokunmadım bu yaşına değin
gömleğin düğmelerini yokladım ama
hiçbirini göremedim yerinde
hanımeli sokağından geçerken
bütün kokuları çekiyorum içime

gelenlerin dileklerini yazıyorum
ilk akşamdan hazırladığım yoklama defterine
bir bütün olarak düşündüğüm evlerin
veresiye defterine sığmıyor un tuz makarna
zehir zikkim derken yenildim siyanüre

Şerif TEMURTAŞ

UYANDIM UYKUDAN

bulut sardım yarasına gecenin
güneşi arıyor şahdamarım
bir bulut ülkesi arıyorum sığınmak için
oysa
en güzel ölünecek mevsimdeyiz

bir çığlık çağı yaşanan
okyanuslar kan gölü gözlerim
su dileniyorum aydan
yangınlara serpmek için

bir zalimlerden puşt seçiyoruz
barut kokusu gezegen
insan arıyorum dökülen yapraklardan
korkak titriyor zalim daha çok

bir mevsim sonbahar gün yaprak sarısı
en sevdiğinden kırılıyor yaşam
burgaçlarına kapılıyor rüzgârın
bir nehir akıp gidiyor korkusuz

bir boyuyorum gökyüzünü
parlatıyorum gençliğimi aynada
ben en çok yalnızken
bulutlara şiir yazıyorum
sonra
sonbaharı örtüp üstüme
sessizce ölüme yatıyorum

Salihli, Ekim 2019

Ahmet Şerif DOĞAN

SER/ZEN/İŞ

Seçil OĞUZ'a...

En uzak yerde gözlerin şimdi
Afrikada kar yağma mesafesi
Mesele değil Ortadoğunun Ademin elması olması
Anlaşılması Havvanın rahmi
Durmadan kanaması her on yılda bir
Adetdendir savaşım ve ölüm kırlangıç rüyası kadar yakın
enseye

bir En yakınımda gözlerin şimdi
Norveçte açlıktan ölme mesafesi
Mesele o ki zin'im, Fıratla Diele şahdamarı dünyanın
Nuh gemisinin yüzdüğü delta arası
Suyun durmaksızın azalması her adamda bir
Dert oldu yaşamak ve hayat rüyada görülen kâbus kadar
gerçek

bir En içimde gözlerin şimdi
Ülkemde, yurdumun en ücra köşesinde yanan gaz
lambasının fitili mesafesi
Mesele yok, hiç olmadığı kadar

bir Ülkem, devrim gebesi bir deve kendi çölünde

ZAMAN ARALIĞINDAN KİTAPLARA BAKMAK

Hasan EFE

Yaz, bende ara ara kopukluğun olduğu bir zaman dilimi. Yaşamdan değil, bir uğraşının akışından bir başka akışa geçmede. Ağaç dikimi, çiçek bakımı, kırsala yönelme, tarım işçileri ve köylülerin o can hırs çalışmaları.

Taşranın, kırsalın bitmeyen yorgunluklarını izlemek ve umarsız kalma!

Yaşlılarla Alemşahlı Köyündeki (Alaşehir) Ali'nin kahve önündeki dut ağacının altında yaşlılardan feyz alma. Onların, on gün, on beş gün sessiz sessiz oturup on altıncı günde söylediği birkaç sözcük, insanı nasıl da şaşırtıyor. Bunu önemsememek olası değil. Bir yaşam özeti olsa gerek.

İki günde bir pazar arabasına beş litrelik petleri koyup bir kilometre uzaklıktaki iki yüz yıllık çeşmeden yamaçtaki eve ter içinde kalarak su taşımak. Sarıgöl, Alaşehir, Buldan ya da Denizli'ye pazara gidemeyince gereksinimlerini bir sonraki haftaya bırakmak...

Köy yaşamın gerçekliği... Yokluklar, yoksunluklar!

Biriken dergiler, kitaplar ve gazeteler ulaşınca inanılmaz bir sevinç...

Ve danışanlarla ara ara süren bireysel görüşme ve terapiler.

Düzenli okumalar, not tutmalar, raftan alınıp bir kıyıya konulan makaleler, dergi ve gazete kesikleri ile kitaplar...

İzlenen dergilerden aldığım notlarda ya da face duvarlarında yer alan kısa yazılarda şiir üzerine söylenen sözler daha dikkat çekici gelir bana. Yerli yersiz açıklamalar, büyük sözler ve açılmayan düşünceler...

Hangi zaman diliminde okuduğumu hatırlamıyorum, ama usumda kaldığı kadarıyla bir yerde şiir ile bitkilerin, ağaçların ilgisizliği dikkatimi çekmişti.

Böyle bir şey olabilir miydi?

Oldu!

Şiir yaşama dair her şeyi kucaklarsa bitkileri, ağaçları, kuşları, böcekleri niye ötesin!

Bu da doğanın doğayla, insanın da doğayla mücadelesi. Bir yerde var olma, yok olma ayakta kalma!

Acı Pabuç Sahili kitabındaki "Suretler" başlıklı şiirinde **Beytullah Kılıç**,

beni bir atın terkisine aldılar

rahvan günleriydi ömrümün

dut boylarında ölçüştürdüm kuşlarla

dedemin düzduğu sapanlara yarayım hâlâ

geveze çocuklara susmayı öğütleyen yaşta bir yanım

diyerek doğa, toprak ve insanla buluşturmuş şiirlerini... aldığı ödüllerin de hakkını vererek.

Şiir soluksuz olmaz. Şair, derin ve uzun nefesini dışa üfler. İçte birikenleri kitap sayfalarına döker. Kimi kez yılların birikimini içte bırakır, dışa yansıtmaz. Bir istek bir destek bekler yıllarca iç dünyasında. Sonra ve sonra eski dostlar, şiir dostları bir kanat olup uçarak, birlik olup kaçarak yepyeni bir şiir dünyası oluştururlar *Soyut, Yordam, Yansıma, Yeni Gerçek, Yeni Sanat, Yazko, Somut, Varlık, Yeditepe* vb dergilerden çıkıp günümüze ulaşırlar...

İlkin, *Sevda Kesigi* ile tanıdığımız ve ardından *Postacılar Sırdaş Değildir* adlı ikinci yapıtıyla bize ulaşan dizelerle dün, bugün ve yarın sarmalında harmanlar kendini **Halit Özboyacı**.

ben yaşamaya toprakla başladım

kaçıncı dönüşüm olur bu kente bilmiyorum

ve ölmekten söz açıyorum

*dağlar tükenmişçe duruyor içimde
bir umut gibi beliriyor İzmir*

diyen şair içinde yaşadığımız zaman dilimini görüyor önceden.

Aynı kuşaktan gelen ve şiire uzun bir aradan sonra dönen **Tuncer Gönen** de *İyi Bir Dünya Oyuncusu* adlı şiir kitabıyla ilk kez raflarda yerini alıyor. Şair "Dağlar, Harabeler ve Buhran" adlı şiirinin ikinci bölümünde,

Ormana rüzgâr esiyor

Geyikler, tavşanlar ve papatyalar

Sincaplar bile, onlar

Biliyorum seni sevdiğim yol kapalı

Düşlerimin renginden giremiyorlar

diyerek akıp giden çağrışımları,

Durdurdular zamani,

dizesiyle sonlandırıyor.

Bazen dünyanın binbir hâli var, deriz ya derdimizi anlatmak için, **Uğur Olgar** da *Hâller Kitabı* adlı yapıtında ben'den yola çıkarak biz'lerin hâllerini yansıtır okura. "Uykusuzluk Hâli" adlı şiirin ilk iki dizesinde uykusuzluğun bireyde oluşturduğu katılaşıma ve acıyı dile getirirken o an'ı yine de estetikten uzaklaştırmıyor heykel imgesiyle.

kurt kuş uykuya dalar, bir başıma otururdum

düşünen bir heykel gibi asırlarca

diyerek.

Yücel Ulu, Özboyacı ve Gönen gibi şiire yeniden soluk verenlerden. Bu soluğun akışını sağlayan Hüseyin Peker dün şiirden uzaklaşan usta şairleri ve bugünün genç yeteneklerini aynı kulvarda yürütüyor. Şiirimiz adına güzel bir örnek...

Teşekkürler Peker!

Biz, "Eski Gecenin On İki Kapısı"dan girip "Karamsar" ile bitiriyoruz Yücel Ulu şiirlerini. Adını kitaba veren ilk şiir *Eski Gecenin On İki Kapısı*'nda şair, şiir öznesini, geçmişle bugün arasındaki ilintiyi hüzünle dile getiriyor,

Eksik sözler buldum dökülen yapraklarda

Sormak için avuçlarıma sarıldım

diyerek.

Şiir, öykü ve roman arasında dolanan **Hüseyin Peker** bu kez tekrar *Dilsiz Tekneci* şiir kitabı ile okurla buluştu. Kıvrak, kıvrak olduğu kadar kimi kez tez canlı ve karmaşık, zaman zaman kaos yaratan dizeleriyle gün ve zaman içinde koşturuyor. Yirmi bir şiirin yer aldığı kitap "Mortakiye" şiiriyle bitiyor.

Peker,

ayrılık ve bozgun tohumları arttı baba

yalnızlık çoğaldı, dumanlar; taş oymacılığı yer üstünde

kalıpları kullanıyor, gözlerimi oyuyor düzen

her şey bıçak altında

dizeleriyle günümüz koşullarındaki yaşamın karmaşa ve ağırlığını dile getiriyor.

Herkesin gerçeği kendine dense de şairlerin gerçeği bu söze pek uymaz. Onlar farklı açılardan bakarak dolaştırırlar okuru zihin yolculuğunda. **Sadık Yaşar** da *Hakikatler Kitabı*'nda bizi kırk üç hakikat ile karşı karşıya getirir. Şair, "Saminin Hakikati" şiirini,

her şeye bir şey olmaz

tanrıya bir şey olmaz

hiçbir şeye bir şey olmaz

işte buradayım şey

dörtlülüğüyle başlar ve akan dizelerden sonra,

bir bardak su veren olsa şey

ölmüceye kadar bir şey olmaz

ikiliği ile bitirir.

Ayakta kalan / kalabilen edebiyat dergilerinin varlığını sürdürmesi oldukça zor. Bir de kâğıt giderlerinin artması... Öte yandan sevindirici olan okurla buluşan yeni edebiyat, sanat ve

SERVİKAL ÜÇ GÜN

-Ve neşterin soğuk ifadesini
sana çıkış yolu eyledik-

saçlarıma karıncalar yürüyorken boynumdan
kader Allah'ın ön ve arka bahçesi
ben görünen yüzüyle uzandım oradaki çiçeklere
lale ve begonvil ve karanfil ve sür

sedyede tam üç kat aşağıya indirdiler ömrümü
tam üç kat var ya da yok arasında gittim geldim
bütün hatıralarımı mavi bir örtüyle kapadılar

soğuk bir tünele giren ölümlülerden
kar altında kalmış en sonuncusu gibi hissedip sevdim
Allah'ın ellerindeki merhamete sarılıp ümit etmeyi

ve avuçlarımda topladığım dua dökülürken yere:
Ku-l hu- val-la-hü a-had...la hav-le ve la kuv-ve-te...
Anka'nın tüylerine tutunup bir yerlere göç ettim

uyumak konar göçer bir ölüm biçimiydi belki de
bu yüzden "narkozdayım, döneceğim" diye bir not bıraktım

son hatırladığım cerrahın o gülen yüzü ve metal sesleri
son hatırladığım sol ayağımdaki soğuk ülke

sonra boynumu bir lanetten kaçırır gibi kurtaranlar
enseme tek şeritli bir yol inşa ettiler
uyandım metal ağrıların yorgunluğuyla

sırtım körkütük yokluk, kollarımda uyuşmalar
dimağımda hâlâ o kesik ses:

ve neşterin soğuk ifadesini
sana çıkış yolu eyledik

---

kültür dergilerinin günümüzde şair ve yazarlara sağladığı katkı
azımsanacak şey değil.

Okur azalsa da şiir yol alıyor...

Yenişakran-İzmir, Kasım 2019

Kaynaklar

1. Beytullah Kılıç, *Acı Pabuç Sahili*, Medakitap, şiir, Ankara, 1. Bas., Kasım 2019
2. Halit Özboyacı, *Postacılar Sırdaş Değil*, Klaros Yayınları, Ankara, Ağustos 2019
3. Tuncer Gönen, *İyi Bir Dünya Oyuncusu*, Klaros Yayınları, Ankara, Haziran 2019
4. Yücel Ulu, *Eski Gecenin On İki Kapısı*, Klaros Yayınları, Ankara, Ağustos 2019
5. Uğur Olgar, *Hâller Kitabı*, Klaros Yayınları, Ankara, Nisan 2019
6. Hüseyin Peker, *Dilsiz Tekneci*, Klaros Yayınları, Ankara, Ağustos 2019
7. Sadık Yaşar, *Hakikatler Kitabı*, artshop, İstanbul, Nisan 2019

BEN HİÇ LALE GÖRMEDİM

Güneş kırılır, gökyüzü ekşir bir yağmur damlasında
daha kırkına varmadan yaşlanır kökleri
ömür sağaltan bir manzara lalesinin
henüz çok geç değil
fakat bu, yine de uzakta kalmış bir tablo gibidir.

Yaşları devrilir kimi ağaçların, çürümemiş
bir fidandı son hatırladığım
onun gölgesini
içeriden ve dışarıdan iki kolla genişlettiğinde zaman
saklı kalırken gövdesinde yağmur izi
yanlış bir bedenden toprağa fişkırarak ergin döl
ormanın talihinden arta kalır.

Kendi dallarıyla çoğalır, uzanır
ve göğe saplanır sonra yemişi ağaçların
gök ıslanır ansızın
yerde nehir pas içindedir.

Orada,
yaprak kıvıltıları artık iyileşmeyecek birer yara
gizli bir hastalık ya da
fark ettirmeden diz çöktürür mevsimlere.

Aslında geldiğimiz değil,
gittiğimizdir ölgün doğa
çıkılan vadileri saymalı
damla ivmesinin aşındırdığı taşları da
nesteren içindeki sabahta
adını bilen bir çiçek ölüren telef olmaz
insan onu kendi soyundan saymalı.

Bilmek,
yine orada bir ormanı sarsın diyelim
güneş kırıldığı yerden yine ışısın
gökyüzü öyle mavimtrak
durmadan ağaçlar türesin toprakta
ama bu defa başka türlü geçsin ömür
hiç değilse kadehimsi çiçeklerin döngüsünden.

BİR ŞİİR OLSAYDIM

eğer bir şiir olsaydım
katlayıp cebine koy isterdim

birlikte gezerdik
kirleninceye kadar.
ve bir hafta sonu
çamaşır makinesinde
bulurdum kendimi.

tekrar karşılaşırsak
dağılmış mürekkeğim
küçük parçalar halinde
hazırdım en başından buna
endişelenme...

ARTIK YARALARIMIZ DEŞİLMESİN

Nice onulmaz yaralarımız olmuştur
Hiç şikâyet etmediğimiz
Kimsesiz değildik o günlerde ama
Dilimizi ısırırdık yaralarımız sarılırken

Hayli zaman oldu ilaç kâr etmeyeli
Maskesi düşmüş ihanetlerin içinde
Unutulmuş anılarımız canlanırken
Tarih efsanelere mahkûm gibi anlatılırken
Hiçbir yengimiz karşılıksız olmamıştır
Yolun kıyısına silik bir iz koysak neyse de
Kabaca içini doldurmadığımız öyküler anlattık
Sonrasını da düşünmemiştik
Artık sığınaklarımız dahi koruyamadı bizi

Öyleyse
Yaşam üstüne olmalı tüm hikâyelerimiz
Ne kadar yalan varsa silinsin içinden
İnanılır kalsın diye anlattıklarımız

Çünkü yaşam
Aranılan bir defîne gibidir
Yavaş yavaş kazdıkça
Yalnızca sükûnet kıyısına ulaşırısın
Bir ucundan diğer ucuna gidildikçe
Daha çok merak edilir bence

Aslında benim yaralarım o günlerde sarıldı
İnce ve şeffaf bir sargı beziyle
Oysa herkesin yarası farklıdır derler
Kimi yaralar dünden kalmadır
Bir başkası henüz yeni açılmış

Yaralarımız deşildikçe fişkırان iltihabı
Belki rengi kalmamış bir kanla
Veya yatağa bulaşan acı gibi
Hatta kazıyıp zorla çıkardığım bir mermi
Ve gömdüğüm sırlardan biri de sanabilirdim

Deniz suyuyla yıkasak yaralarımızı
Gözlerimizden de hiddet fişkıransa
Yivindeki hazır mermi olsak farketmez
Yaralarımız bence bir acıdan kalan hatıra sayılmalı
Geçen yıllarımızı tek tek ayıklasak
Geriye yalnızca yaranın kabuğu kalır elimizde

Öyleyse yaklaşan bir mevsim gibi olmalı
Kendi kendine büyüyen gözlerden
Elimizde kalan yalnızca buruk bir acıya eğer
Seyredenler bile suça ortak olmuştur bence
O zaman yeni bir anı defteri açmalı
İçinde daha öncelerden bölük pörçük notlar olsun
Kimbilir ki ne sırlar içerdiğini
Aşka dair falan değil
Yalnızca yolumuza döşenen mayın
Göç yolundaki kuş çizgisi gibi
Aile tarihinden saklı kalmış bir hikâyeydi bu
İşte sen
tam oradan başladın anlatmaya →

SONBAHAR HAİKULARI

sessiz kumsalda
boş deniz kabukları
çocuklar gitmiş

*

rüzgâr tarıyor
ormanın saçlarını
turuncu kızıl

*

safran sarısı
ilmiğini yaprağın
çözmek üzere

*

solmuş renkleri
kırlangıç otlarının
tohum telaşı

*

uçup gittiler
üveyik yavruları
dönmeden anne

*

yağmurlu bulut
geçiyor ağlamaklı
şehrin üstünden

*

parkta üşüyor
yapayalnız yaşlılar
ölmeden önce

Yaralar eskiyince acı vermez artık
Omuzuna yaslandığın bir seveda
Ve yanbaşımda
Sıkıca sarıldığın sözler varsa
İşte o an bile görürsün
Okşadığın fesleğenin yaydığı koku
En güzel merhem olacaktır yaralarına

Günde kaç kez hatırlamalı acıları
Bir ömür sürmesin elbet
Bilmeden böyle kalsın da istemem
Sürgünü varsa bile temizlenmeli yaralar
Üzerinden aldığımız sargılar
Yeniden hatırlatmalı mı bize geçmişimizi
Yoksa oturup tekrar not tutmaya mı başlamalı

Çünkü
Hayatımızdaki bütün bilmediğimiz tuzaklar
bizim içindir
Yani insan sevdiğinin gölgesine sığınsa da
Kendi yaralarıyla yaşar ancak

KARDEŞ HAYATLAR

fazla naftalinli anılarla geldi ablam...

limon ağacının altına gömülen
pamuk şekeri düşlerim çıktı bavuldan
yapış yapış içimin tohumları ekilecek
birazdan şiirin saksılarına

küçük sevinçler mevsiminde
gül demetiydi annem
hayat süslenirdi yüzümüzde
dağlar kızıydı Reyhan
kara gözlü gurbet havası türküler

bavul dolusu bayram
kuş sesi dolu bavul

son sayfası yırtık zaman çıktı zarftan
bakışını beyaz güllere emanet etti babam
hayat kardeşim koksun diye buralarda

çiçek kokusu renkli bavul
bavul dolusu ayrılık

ablam geçmişşi bavuluna doldurdu gitti...
pamuk şekeri yüzümü suluyorum
ya şiir açarsam!

Mehmet Şirin AYDEMİR

ALAZ ŞAFAKLAR

Sığamadık ikimiz dehlizine ufkun
yarıp karanlığın bağrını
alaz şafaklara sürdük yüzümüzü

zamanı zamanla tokuşturup
Kadeh kadeh içtik ayı,
gök alabildiğince sevdâ
yer alabildiğince aşk şimdi

serin bir sedir ağacının
gölgesine yasladık gölgemizi
kısaldı güneşin elleri
astı mavzer yüzünü
yaprak alabildiğince ılık
toprak alabildiğince yağmur şimdi

durdurup çarkını feleğin
kırdık dişlisini
hayal alabildiğince pembe
düş alabildiğince mavi şimdi

(Ayrıca içindeki rakamlar sayıyı, sonrakiler sayfayı gösterir.)

ABACI, Figen	: Bitmemiş Yasın Şiirleri: 'Kuşların Kanadına Sarıldım'	(234) 6 (226) 1
ABACI, Tahir	: Rampa (şiir)	(235)12
AÇIKGÖZ, Döndü	: Ölüm Çiçeği (şiir) : Mektup Mezarlığı (şiir)	(240) 6 (230)16
AKARSU, Ahmet	: Kestane Ağaçlarının Sessizliği (şiir)	(232)13
AKBAY, Fatoş	: Nisan'ın Boynundan Kopan Su (şiir)	(231)14 (233)13 (236) 9 (238) 6
AKBULUT, Gülçin Yağmur:	Ben (şiir) : Yağmur ve Gece (şiir) : Yasaklı Kapılar (şiir) : Yıldız Tarlası (şiir) : Sonbahar Krizantemleri (şiir)	(240)16 (237)15 (229) 3 (231)12 (233)13 (229) 1 (230) 6 (231) 3 (232) 4 (233)16 (234) 2 (235)2 (236) 4 (237) 4 (238) 8 (239) 8 (240)16
AKVEÇ, Gönül Çakı	: Son Buzul Çağı (şiir)	(230) 5
ALBAYRAK, Necati	: Çırak (şiir) : Albatros (şiir) : Zaman Hep Ürpertir (şiir)	(232) 1 (238) 1 (230) 5 (234) 9 (235) 2 (237) 3 (229)16
ALEMDAR, Hüseyin	: Ergün Günçe'vâri Dört Modern Dörtlük (şiir) : Ten ve Şiir : Ânh (şiir) : Yalınlıkla Doğallığın Dansı: Gökhan Akçiçek Şiiri : Arasa(a)t (şiir) : 41 Buruk/luk : Hoyrat Tarzında Keder(şiir) : Yedideki Sekiz: küçük İskender : Yedideki Sekiz: Osman Serhat Erkekli : Yedideki Sekiz: Ali Asker Barut : Hüseyinî Hiçlik : Dünya Vakti (şiir)	(236) 4 (237) 4 (238) 8 (239) 8 (240)16 (230) 5 (232) 1 (238) 1 (230) 5 (234) 9 (235) 2 (237) 3 (229)16 (232)14 (237)13 (239) 6 (230)16 (230)16 (231) 8 (233) 9 (234) 5 (237) 1
ALGIN, Adnan	: Çok Âlem (şiir) : Sürgün (şiir)	(238) 1 (230) 5
ALPER, Yusuf	: Hangi Annem (şiir)	(238) 1
ANGI, Suat Kemal	: Haikular : Haikular : Haikular : Haikular	(230) 5 (234) 9 (235) 2 (237) 3 (229)16
ARAKLI, Serap Aslı	: Şiir Işığı (şiir) : Us'lu Şiir Ya da Selma Cengiz'in 'Şimdiki Zaman' Evi	(232)14 (237)13 (239) 6 (230)16 (230)16 (231) 8 (233) 9 (234) 5 (237) 1
ARAS, Fatma	: Soyulu Bir Aşk Hikâyesi (şiir) : Tutku (şiir)	(237)13 (239) 6 (230)16 (230)16 (231) 8 (233) 9 (234) 5 (237) 1
ARIKAN, Hüseyin Serhat:	Sese Övgü (şiir)	(230)16
ARSLAN, Gökhan	: Son Coğrafya (şiir) : Bir Şiirin Peşinde 1: "Ant" - M. Utku Yeşilöz : Ağaç Çobanı (şiir) : 'Aşkın Boşa Giden Emeği' (şiir) : Nüks Ya da Hikâyeler : Geri Döner (şiir)	(230)16 (231) 8 (233) 9 (234) 5 (237) 1

ELİTOK, Bülent	: Acele Dinlendirmek (şiir) (239)15		: Benden Habersiz! (şiir) (239)13
EMRE, Orhan	: Silgilerle (şiir) (234) 8		: İnsan Erozyonu (şiir) (240)16
	: Yaşar Kemal'in İnsanları (şiir) (235)16	İLHAN, Ali	: Tanrısal Düşgörü Ya da Sanrısal Öngörü (şiir) (235)11
ERÇELİK, Ersan	: Yırtık Atlas (şiir) (230)11	İRDELMEN, Barbaros	: Neydi? (şiir) (231)13
	: Âşıkısan Yalan Söylemezsin, Göçmensen Kabul Edilmezsin (şiir) (237)11		: Unutmak (şiir) (233)11
ERDOĞAN, Altay Ömer	: Çıkmazın Çirkinliği (218) 2	KAÇAR, Ozan	: Sen Uyurken (şiir) (235) 5
ERDOĞAN, Barış	: Bin Yıllık Heves (şiir) (231)11	KARA, Burak	: Vakti Geldi (şiir) (239) 9
	: Unutulmuş Düş (şiir) (234)16		: Akşamüstü Monologları (236)15
	: Karanfil Sokakta Oturan Kadın (şiir) (237) 1	KARA, Erkan	: Yağmur Sırası Gatha (şiir) (233)11
	: On Bir Kimsesiz Dize (şiir) (240) 7		: Şerm (şiir) (235)13
ERDOĞAN, Serap	: Tezgâhtar (şiir) (235) 1		: Kâmil Eşfak Berki Şiirine Değinnmeler (229)12
ERGEN Özgün	: Bir Sayı Değil (şiir) (217)16		: İki Şiir: Dağlarını Kaybeden Kadımlara / Buğu (230)11
ERGİNBAŞ, Şerif	: Ölüm Şekli (şiir) (235) 9		: Sana, Hayata ve Aşka Dair(232)15
	: Adın Geçmiyor (şiir) (239)14		: Ruhuna Sahip Ol (234) 8
ERGUVAN, Arif	: Anoreksiya (şiir) (238) 1		: Ham Hayal (şiir) (237)15
ERKEKLİ, Osman Serhat:	Günümüz Türk Şiir Dünyası Üzerine (229) 2		: "İnsanlık Yolu" (238)14
	: İnsan (şiir) (230) 1	KARABULUT, Selami	: O: Yaz (şiir) (239)14
	: Günlük (231)10		: Yalnız Gezerin Akşamı (şiir) (229)16
	: Günlük (232) 6		: Kaybedenlerin Tesellisi (şiir) (235) 1
	: Günlük (233) 8	KARAÇOBAN, Aytekin	: 1000+1 Soru (şiir) (230)14
	: Dörtlük (şiir) (234)16		: 1000+1 Soru (şiir) (232) 7
	: Günlük (235) 6	KARADAŞ, Muammer	: Bir Dalgın İstanbul (şiir) (229) 2
	: Günlük (236)11		: Soluk Soluğa (şiir) (231) 9
	: Günlük (237)10		: Düşten Düştüm Ben (şiir) (233) 7
	: Aşk (şiir) (238) 2		: İlk yaz İlk Aşk (şiir) (235) 7
	: Günlük (239)12		: Elmadan da Önce (şiir) (237) 2
	: Gördüm (şiir) (240)16	KARADENİZ, Sinan	: Bir Elma Olur (şiir) (218)13
ERTEKİN, Gökhan	: Akışsız (şiir) (232)13	KARAKAŞ, Ayfer	: Alfabede Olmayan Harf (şiir) (231) 3
ESKİ, Songül	: Origami (şiir) (238)13		: Vazgeçilmez Sevinçler (şiir)(238) 3
FINDIKÇI, Metin	: Beni Çağırın Ayça (şiir) (230) 1	KARAKAŞ, Selim Savaş	: Sansür (233) 6
	: Oda: Düş: Ürperti: vs.(şiir) (239) 3		: Sükût Kaçkını (şiir) (234)13
FIRAT, Belma -			: Günümüz Şiiri Üzerine (235)11
KARATAŞ, Levent	: Şanghay Borsası Neden Düştü (şiir) (232)16	KARAKAYA, Abbas	: Göç Eden Komşum (şiir) (236) 9
FİLİZKOL, Seyit	: Gülmek (şiir) (220) 5		: Lağım Kanalları (şiir) (237) 9
FİRUZİ, Elif	: Gölge Ayini (şiir) (231)14		: Ölü Bir Askerin Annesine Söylediğidir (şiir) (239)11
GENÇ, Kuzey	: Papatya Sokağında Bir Gök (şiir) (235) 5	KARAKAYA, Müştehir	: Ölü Aşk (şiir) (231) 5
GİRGİN, Mehmet	: Yeşil Adam (şiir) (231)10	KARAKÖSE, Zabit	: Bilinmeyen Bir Tanrıya (şiir) (229) 3
	: Mesafe / Filiz / İlkel Tımlar / Nara (şiirler) (235)13		: Bir Telefon Görüşmesinin Bilinmezleri (şiir) (233)15
GÖKEL, Senem	: Zambaklar (şiir) (229) 3	KARATAŞ, Levent	: Yavru Penguen Elmalı Keke Dadanırsa (şiir) (229)16
GÖNEN, Tuncer	: Aşk İçinde Bir Süheyla(şiir)(235)10		: Erinç (şiir) (233) 1
	: Genç Şairin Şiire Yolculuğu(238)12		: Âlemden Âleme (şiir) (239) 6
GÖZEK, Salih	: Tabular Tekin Değil (şiir) (223)10	KARAYAZI, Mahir	: Tuz Gibi, II (şiir) (230) 5
GÜLER, Nursel	: Olmadığım Kişi Olarak(şiir)(229)15		: Tuz gibi, III (şiir) (232) 3
GÜLERYÜZ, Volkan	: Uykusuz Yusuf (şiir) (237)15		: Tuz gibi, IV (şiir) (236) 7
GÜRKAN, Örsan	: Balkta, Kesiginea (şiir) i (217)13	KAYRA, Peria	: Çisenti (şiir) (238) 1
HACİL, Süleyman Berç	: Çirkinler -Kimdir o?- (şiir) (227)15		: Burada (şiir) (239)16
HİÇYILMAZ, Tolgay	: Küçük Bir Günah (şiir) (226)11	KILIÇ, Beytullah	: Erken Ölü (şiir) (229) 9
IŞIK, Mvstafa Berkay	: Petroglifler (şiir) (230)11		: Şiirin İnce İşçilerine Bakış (Gökhan Arslan: "Bozuk Oda" Yavuz Türk: "Sonra, Doğdum" Emre Şahinler: "Repertuvar")(231)6
IŞIKER, Nihan	: Nefes (şiir) (229) 3		: "Öteki"nin Şiiri: Bircan Çelik - Esmer Nehir, Nisa Leyla -Hayal Divan (233)10
	: Mevsim Aşkına (şiir) (231) 1		: Halim Yazıcı - Sarıl Bana Göküzü, Ali Hikmet Eren - Turayazı (235) 8
	: Esir Olma (şiir) (232) 9		
	: Işığın Başucunda Yanan Kandil (şiir) (233)15		
	: Aşınmamış Hatıralar (234)16		
	: Işığın Başucunda Yanan Kandil -II- (şiir) (235) 5		
	: Köprünün Ortasında (şiir) (236) 7		
	: Kötürüm Hayaller (237) 7		
	: Yoksun (şiir) (238) 3		

KILIÇ, Mustafa Ergin	: Öz(e)deyişler (şiir)	(233) 4	ÖZKAN, Ümit	: Sana ve Bana (şiir)	(230)15
	: Gönül Yırtığı (şiir)	(239)13	ÖZSEKERLİ, Türker	: Yanlış Anlama (şiir)	(229) 1
KIRIMLI, Mehmet Sadık	: Geriye Kalan... (şiir)	(219) 1	ÖZTEPE, Ozan	: Memleketimden İsyan	
KOÇAK, Serdar	: Kadıköyünde Bahar	(234)16		: Manzaraları - XXI: Tarak	
KOKULU, Ezgi	: Gece Tarifesi	(235) 1		(şiir)	(230)13
KONŞER, Nevzat	: Rüyaya Önsöz (şiir)	(230)13		: Memleketimden İsyan	
	: İllüzyon (şiir)	(232)13		: Manzaraları - XV: Hal	
	: Kuşların Göç Ettiği			: Tercümesi (şiir)	(232)16
	: Hayaller (şiir)	(234)10		: Memleketimden İsyan	
	: Mavi Atlar Korosu (şiir)	(236) 9		: Manzaraları - LVIII: Arif	
	: Pür (şiir)	(238) 7		: Demirel'e Zeyl (şiir)	(234)12
	: Servikal Üç Gün (şiir)	(240) 9		: Memleketimden İsyan	
KORKMAZ, Hüseyin	: Şiir Yazıları -I	(230) 8		: Manzaraları - XIX:	
	: Nehir de Durur Seyreder			: Pavurya (şiir)	(236)13
	: Beni (şiir)	(231)16		: LXXI: Ev Ölüleri (şiir)	(238) 7
	: Kayıp Renk (şiir)	(235) 3		: LIII: Alev (şiir)	(240) 2
KOYUNCU, Fahrettin	: Yemin Ettirme Şimdi		PARLADAR, Ramazan	: Çık Her Şeyden (şiir)	(232) 1
	: Ne Diyorsak O (şiir)	(230)13	PEKER, Hüseyin	: Geçen Yılım Kitaplarından	
	: Uzun Üşümler Sonrası			: 219 Yılına İz Bırakan	
	: Dikilip Kaldım Magnesia'da	(232)11		: Dizeler	(229) 4
	: Karanlık Yollardan			: 2019 Yılına Geçen Yılım	
	: Gelirken Yanımda Dilim			: Kitaplarından İz Bırakan	
	: Yoktu Benim (şiir)	(234)12		: Dizeler - ikinci bölüm	(230) 2
	: Bekler Dururum			: Geçen Yıldan 2019'a	
	: Bu Sabır Neden? (şiir)	(236) 7		: Kalanlar	(231) 2
	: Toz Neleri Örtür Bir Bilsen			: Önce Şiir, Sonrası Şehirler	(232) 2
	(şiir)	(238)11		: Kırk Üç Numara (şiir)	(233)16
	: Üçleme (şiir)	(240) 3		: 2019'a İlk Işıklar	(234) 4
KURT, Dilek	: Son Düğüm (şiir)	(236) 3		: 2019'a İkinci Işıklar	(235) 4
	: Hades'in Kayıkçısı (şiir)	(239)11		: 2019'a Üçüncü Işıklar	(236) 2
	: Bildiriyorum (şiir)	(237) 2		: 2019'a Dördüncü Işıklar	(237) 6
KURTAR, Büşra	: Parmak (şiir)	(218) 1		: 2019'a Beşinci Işıklar	(238) 4
küçük İSKENDER	: Dünyevi (şiir)	(230) 1		: 2019'a Altıncı Işıklar	(239) 4
MERCANOĞLU, Salih	: Benim Hiç Askerlik			: Cöntürk'ten Neler Öğrendik	(240)4
	: Fotoğrafım Olmadı (şiir)	(239)16	RAYMAN, Mehmet	: Parmakların Yazgısı (şiir)	(229)13
MERCANOĞLU, Salih-				: Eğrice (şiir)	(231)11
YILDIZ, Halil İbrahim	: Eski Yatak (şiir)	(233) 9		: Baloncuklar (şiir)	(233)13
MURUTOĞLU, Esra	: Haikular	(231)12		: Saman Çiçeği (şiir)	(235) 2
	: Kiraz Ağacı (şiir)	(235)16		: Yine (şiir)	(238)11
	: Haikular	(238) 11		: Yoklama (şiir)	(240) 7
ODABAŞ, Volkan	: "Çılgılık Kırıkları"	(232)10	RÜZGAR, Mehmet	: Umur (şiir)	(236)13
	: Kardeşim Akif	(240) 6	SAKARYA, Onur	: Belki Geldin (şiir)	(238) 3
OĞUZ, Cihan	: 17 Yaş Şiiri (şiir)	(238)16		: Ahşabın Kalbi (şiir)	(239) 1
OĞUZ, Mustafa	: Maniler (maniler)	(238)12	SARAÇ, Aydanur	: Sesleniş (şiir)	(230)11
OĞUZ, Yahya	: Ey Dehr, Ateşime Bak (şiir)	(224)12	SARIDAĞ, Nurşevin	: Lepra (şiir)	(230) 9
ÖMER, Mine	: Yağmurdan Sonra Yaz (şiir)	(238)13	SENA, Gökçe	: Kendimden Hayaletler	
	: Kardeş Hayatlar (şiir)	(240)11		: Korosu ve Dayım (şiir)	(239) 7
ÖNDER, Hızır İrfan	: Heves (şiir)	(229)15	SÖNMEZ, Muharrem	: Gece Müdavimi (şiir)	(229)14
	: Haikular	(232) 9		: İl Genel Meclisinde Bir	
ÖNDERSEVER, Sezgin	: Tutmayan Dikiş (şiir)	(236) 7		: Şairle Karşılaşma (şiir)	(231) 3
ÖZ, Musa	: Bir Mendili (şiir)	(233) 9		: Çekap (şiir)	(232) 5
	: Karacaoğlan Bir Aşk (şiir)	(238) 2		: Dublaj (şiir)	(233) 7
ÖZBOYACI, Halit:	: Artık Yaralarımız			: Neoloji (şiir)	(234) 8
	: Deşilmesin (şiir)	(240)10		: Kurşun Geçirmez (şiir)	(235) 7
ÖZBİLGİ, Çağın	: Anlamsız Kavuşmalar (şiir)	(232)11		: Ornitorenkler / Asimetrik	
ÖZDEMİR, Turgut Can	: Sone (şiir)	(232) 9		: Paralel / Bahçedeki Tek Ağaca	
ÖZER, H. Koray	: Bir Şiir Olsaydım (şiir)	(240) 9		: Bakanların Yalnızlığıdır	
ÖZEŞER, Selma	: Biraz İhanet Alabilirim			: Dünya (şiiirler)	(236)16
	: Gözlerinizden (şiir)	(237) 7		: Adisyon (şiir)	(240) 1
ÖZGEN, Recep	: Mihnet Güncesi (şiir)	(229)10	ŞAHİN, Kazım	: Boşluk (şiir)	(231) 1
	: Burası Tekerrür! Burası			: Geldim Kusurlu Bir Tenden	
	: Acı...	(231)16		(şiir)	(235)16
	: Dünya Günlükleri (şiir)	(233)15		: Ayrılış (şiir)	(237)14
	: Değil midir Ölü ve			: Masal (şiir)	(239) 7
	: Ölüm İçindeki İletken:		ŞANVER, Sedat	: Cahil Haz (şiir)	(232) 6
	: Yaşam (şiir)	(237)14		: Soluk Gün Rengi (şiir)	(233) 1
				: Vatan Borcu (şiir)	(235) 3

	: Ehlikeyf (şiir)	(237) 2
	: Settâr ve Mesih (şiir)	(239) 7
TA, Ümit Şener	: Balık (şiir)	(232) 7
	: Sevda (şiir)	(237)12
TAN, Turgut	: Otuzlar (şiir)	(230)14
	: Cumalıkızık (şiir)	(232)13
	: Bir İstanbul Akşamı (şiir)	(236) 9
	: Yıldızlarla (şiir)	(238) 7
TEKNİKEL, Ramazan	: Sincap Yorgunluğu (şiir)	(219)11
TEMÜR, Umut	: Kavak Ağaçları (şiir)	(231)14
	: Açıklık (şiir)	(233)15
	: Onda (şiir)	(239)16
TEMURTAŞ, Şerif	: Sonbahar Giderken (şiir)	(229)14
	: Düşüm Bir Düşten (şiir)	(231)14
	: Bir Düşten Ütopyaya (şiir)	(236)11
	: Dağlar Gece ve Ben (şiir)	(238)10
	: Uyandım Uykudan (şiir)	(240) 7
TEZCAN, Gültekin	: Cana Düşen Buğu (şiir)	(231)13
	: Doğum Lekesi (şiir)	(233)14
	: Sen Telaşı (şiir)	(235)16
	: Yârküre (şiir)	(238)13
TEZGÖRENLER, Şerif	: Susmuş Martılar Dudaklarında (şiir)	(231)13
	: Ada (şiir)	(233)14
	: Solfej (şiir)	(235) 9
	: Son Düşes (şiir)	(237) 9
	: Son İnfaz (şiir)	(239) 9
TİRYAKİ, Ertuğrul	: Ey Hayat (şiir)	(230)13
TOMURCUK, Toprak	: Sonbahar Haikuları	(240)10
TOP, Erdinç	: Gelene (şiir)	(217) 9
TOPAL, Selçuk	: Gugılda Başıma (şiir)	(219) 9
TUZCU, Mehmet Mümtaz	: Sarp Etekte Barut Peteği (şiir)	(229) 1
	: Yemekten Önve Sohpet (şiir)	(234) 1
	: Aslan Sütü Kivrak Çay (şiir)	(237) 2
	: Sarma Koton 13-30 (şiir)	(238) 3
TÜRK, Yeprem	: Ey Hallac (şiir)	(230)15
	: Maziyazın (şiir)	(231)13
	: Yüreğe Aittir (şiir)	(234) 7
ULU, Nurgül	: Yeniden (şiir)	(231)11
ULUÇAY, Recep	: Sonsuz Saat (şiir)	(239)15
UNUTMAZ, Hakan	: Ölü Sırtlarının Yalan Söylemeyeceği Belirtilen 'Lazarus' Kitabında Songül Eski Şiiri	(229)10
	: Kulakları Kanatmayan Bir Şiir Oyunu: Gürült.	(232)12
	: Toptan Fiyatına Perakende Şiir	(235)12
	: Şairler Ölürken Özür Diler	(236) 8
UYSAL, Oya	: İçinden Trenler Geçen Bir Kasabaydı Aşk (şiir)	(233) 1
ÜNSAL, Nazım	: Mek/Mak'lı Düşünceler (şiir)	(230)15
VAROL, Hasan	: Penelopeia'am (şiir)	(231) 1
	: Carolina (şiir)	(237)11
YAZICI, Halim	: Alice (şiir)	(226) 2
YAZICI, Tugay	: Gergedanlı Gece (şiir)	(224)11
YAZICI, Zehra Betül	: Halide Yıldırım'dan "Kalb"	(233)14
YEŞİLÖZ, Utku M.	: Okyanus'un Dişleri (şiir)	(230)14
	: Bilen Özler (şiir)	(233)12

SARMAŞIK

akşamın ilmiğinde umarsız
bir günü daha bitirmenin telaşındayım
sizler, otomobilleriyle bir çağı arandıran
o delişmen nefretleriniz bahara
bu sene de geç kaldı diye
oysa ben hayattan koparamadıklarım
ürkek, kayıtsız ve çokça tembel
aranızda bir intihar eylemcisi olur dolaşırım

akşam üzerleri kasığımdaki kem ağrı
durma birikir sıkıntısı denizlerin
pencere önünde yaz anneannemin
sandığında geçmeyen çocukluğumun şehveti
ne anlatabilir ki bir kül yığını
bir göl tutsaklıktan başka nedir
düş dargınlıklarımın ilticası
hep akılda kalmayan mevsimlere çekilir
izbelerde sarmaşıkların suskun şarkısı

aynı gömleği giymekten eskidi günlerim
kendime en mutlu küskünlüğüm nicedir

	: Şiirler: Beyazzambak, Karanilüfer / Sen Orada Açmışsın (şiirler)	(236) 1
	: Bir Sesten Sonra (şiir)	(239) 7
	: Ben Hiç Lale Görmedim (şiir)	(240) 9
YILDIRIM, Barış	: Ağaç Baston (şiir)	(237)12
YILDIRIM, Ümit	: Gültekin Emrenin Şiirinde Mekân	(236)10 (237)12
	: Pusu (şiir)	(237)12
YILDIZ, İrfan	: Kaz Dağları (şiir)	(238)15
YILDIZ, Necip	: Rüzgârdökümü (şiir)	(235) 9
YILMAZ, Enes Erdem	: Weejunları An (şiir)	(222) 4
YILMAZ, İsmail Güney	: Islak (şiir)	(238)10
YİRİK, Hakan	: Carga la Tromba! (şiir)	(232)11
	: Moğol (şiir)	(234)11
YOLUÇ, Osman	: Çünkü (Akademik Şiir) (şiir)	(239) 1
YÜNLÜEL, Reha	: Havada Mut, Sen Bunu Unut (şiir)	(232) 1
	: Ateşböceklerine Dairdir (şiir)	(234)13
	: Başı Sağolsun Şiirin ve Türkçenin Sağol K'iskender (şiir)	(237)16

Osman Serhat ERKEKLİ

GÖRDÜM

Gece karanlık
Ağaçların kanat
Kanatların ağaç olduğunu gördüm
Şairlerin ölüm
Ölümün bir şair olduğunu gördüm

Dünya yuvarlak
Sokak lambalarının sonu yok
Sular
Ekvatorun aşağı dökülüyor
Göğün bir şair olduğunu gördüm

Ömür kısa
Kimler geldi kimler geçti
Gök hep maviydi
Cesetler kararmış
Hayatın bir tanrı olduğunu gördüm

2 Eylül 2019

Gülçin YAĞMUR AKBULUT

SONBAHAR KRİZANTEMLERİ

Kervanlar geçiyor düşlerimden
vahasını arayan çöl kervanları

Kuşları mahzun göğümün
deryalar fişkiriyor su damlasından

Son durağın hızlı yolcusu
bir hayalin salıncağı mı ömür

En delişmen çiçekleri suluyorum
aşk ırmaklarının sularıyla

Bir türküden ötekine kesiliyor soluğum
boynunu büküyor sabahın krizantemi

Hüseyin ALEMDAR

DÜNYA VAKTİ

Çok eskidenmiş gibi öliyorum
Tanımadığım otlarla iç içe *

Öğlen doğdum ben gece diye şiiri koydum senin yerine
taş ölünceye dek kimse ölmeyecekti biz ölmeyecektik
şair ve aşk dahil hiçbir şey ölmeyecekti, ölüm utanacaktı
ki gölge ışık oyunu tanrı ölümü utançtan yaratmıştı
Melih Cevdet *Güneşte*'ye rağmen sadece yaşlanacaktı
acı insana sonradan verilmiş yaşama sevinciydi *En-el Hak*
cennet kemik tozu cehennem sonsuz uyumakmış meğer
ruhun ve şiirin akrebi kendini soktu Anday gittiği gün--
o gün bugündür uzağın ve akran oluşun bıçağı enseme
günahım çok da hiç suçum yok, beni vur bana sus beni anla
evlerin ve arabaların bu envai çeşit eşyalar cenneti sonradan
insan ve eşya denen nesne karanlıkta yok ki ölüm hep var
gençken sözcüklerin zehri batmaz dünyanın kederi sonradan!
Sahi, göğe ve denizlere inanan tanrı nerde şimdi aşk nerde
dörtte üçü kız oğlan kız çocuklar nerde kıyamet nerde
derdin yeni değilse dağlara bakma tüm çocuklar ölebilir
dil heves sevmek hep acemi, dünya buğday gibi kan
ey dünya, başışla! Yaşadıklarımın üçte biriyim ancak
gördüklerim ve duyduklarım yazdıklarımın yarısı belki
iyi ki suç ve günah insan süsü, çok yaşa sen geleceği bilme
isteği
buldum buldum da unuttum kendimi, ölümsüzlük ki dünyanın
ta kendi

Ne inanılmaz bir varlık şu şiir *Okul defterinde bırakın beni!***

*, **) Melih Cevdet Anday

Nihan IŞIKER

İNSAN EROZYONU

...
Adalet
Kılıcının ucunda kaldı Hz. Ali'nin
...

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 50 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Zühtü Engüdar - Ersin Erdem, Zihni Engüdar, Yalçın Oğuz.	Posta Çeki ya da Banka hesabı	: Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Halim Çiftçi (Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet. Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5- MUDANYA)	Yazıcı çıkışı	: Selman Kırtasiye, Kâzım Baykal Cad. No: 14, 16040 Osmangazi - BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami - BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının başışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.